

Kedves váciak kedves vendégek, kedves emlékezők!

„Tűnjön el végleg, minden mi gaz, jöjjön helyette a szép és igaz!” Ha egy mondatban össze akarnánk foglalni 1848. március 15-e üzenetét, ez a mondat alkalmas volna rá. Azonban a magyar történelem egyik legmagasztosabb napja ennél többet érdemel. Hiszen az 1848-49-es forradalom és szabadságharc kezdete, az örök remény ünnepe. Ígérete az, hogy Magyarország lehet egy boldogabb, igazságosabb ország, amelyben büszkeség és méltóság magyarnak lenni.

Ma emlékezünk meg a forradalom kitöréséről és mindazokról a neves és névtelen hősekről, akik felemelték fejüket, és ha kellett, életüket adták a magyar szabadságért. A fölöttünk magasodó emlékmű róluk mesél.

Az idő, ez a felfoghatatlan, legnagyobb hatalom olykor elszürkíti az egyes ünnepeket,

hagyja, hogy beporosodjanak, az elmúlás érzetét keltsék. 1848 március 15-e azonban nem ilyen. Ez a nap Magyarország történelmének egyik mérföldköve. A polgári átalakulás hírnöke, olyan kor, amikor kéz a kézben jár haza és haladás, és amikor megszületik a parlamentáris demokrácia. Azért nem évül el soha az igazsága, azért marad mindig aktuális, mert a '48-as fiatalok nem kevesebbért, mint az örök emberi jogokért álltak ki, olyan eszmékért szálltak szembe a hatalommal, amelyek az emberiség alapeszméi. Kiálltak a szabadságáért, a törvény előtti egyenlőségért, a közös teherviselésért, és nem utolsósorban, a sajtó szabadságáért.

Friss, szabad levegőhöz akart jutni az ország, és a történelem megmutatta, ha már elviselhetetlen a rendszer elnyomása, ha már végképp elfogy a levegő az egyszerű emberek számára, ha már túl sok a hazugság, a nép lerázza láncait, és szembeszáll a hatalommal.

Haza és haladás. Ez a nap Petőfié, a nagy eszméké, a nagy ideáké. A márciusi ifjak azonban nem maradtak meg az ideáknál. Követeléseiket tettek követték, mindannyian ismerjük a Pesten és Budán történeteket, és azt is tudjuk, hogy Vácra is órákon belül megérkezett a pesti forradalom kitörésének híre. Két nappal később megalakult az első felelős magyar kormány, benne Kossuth és Széchenyi, egy olyan államférfiakból álló testület, amelyben mindenki félre tudta tenni a másiktól elválasztó politikai és személyes ellentéteit a közös célért, a szabadságért.

Tisztelt Ünneplők, kérem, engedjék szabadjára a képzeletüket, és lépünk be együtt, időzzünk egy percet a Pilvax kávéházban, ahol Petőfi tüzes szavait hallgatják, vagy épp vitatkoznak vele Jókai Mór, Irinyi József, Nyáry Pál, Vasvári Pál, és még sokan mások. A diskurzus nem kevesebbéről szól, mint az alapvető emberi jogokról, a törvény előtti egyenlőségről, az önrendelkezésről, a közös teherviselésről. „Mert van-e ott szabadság, ahol nem visel

többet a terhekből, akinek többje van, és kevesebbet, aki már amúgy is összeroskad a terhek súlya alatt. Van-e ott szabadság, ahol szolgál a nép, és ahol nem szabad a sajtó”-kérdézhették egymástól.

Mikszáth Kálmán úgy emlékezik erre Jókai Mórról írt könyvében: „A híres harminchárom kávéházból bizonyosan a Pilvax törzsvendégei érnek a legtöbbet.” E fiatalság szívében hordja az országot. E szerény asztalnál észrevétlenül készül a jövő... E fiatal írók és politikusok vitáiban, gondolataiban, irányeszméiben vannak a kövek, amelyekből mindez varázserővel felépül egy hajnalon.

176 éve egész Európa lángba borult. A magyar forradalom és Európa forradalmai elbuktak, de ennek a korszaknak az eszménye nem tűnt el nyomtalanul. Az a varázserő, amelyről Mikszáth Kálmán beszélt, amelyből valóban megszületik a szabadság, egyenlőség, testvériség, ott van minden magyar, minden európai ember lelkében, fejében, szívében.

Kedves ünneplők!

Minden történelmi kornak megvan a feladata és kötelessége. A márciusi ifjakhoz hasonlóan nekünk, nőknek és férfiaknak, idősnek és fiatalnak is. Tegyük azért, hogy valóban legyen jogegyenlőség, mondjuk ki, olyan kormányzást akarunk, mely nem osztja jókra és gonoszokra, hazafiakra és hazaárulókra a nemzetet, mely nem kirekeszt, hanem együttműködik, olyat, melynek öntudatos polgárokra és nem hiszékeny alattvalókra van szüksége.

Itt az emlékmű árnyékában, ahol Damjanich tábornok harcolt seregével a magyar szabadságért, mondjuk ki, hogy mi is a szívünkben hordjuk az országot, és fogadjuk meg, elvégezzük a ránk mért feladatot! Egy békés, összetartó Magyarországot és benne egy olyan várost alkotunk meg, ahol a gyűlölet felett győzedelmeskedik a szeretet, a közöny felett a remény, a zsarnokság felett a szabadság, a hazugság felett az igazság, a széthúzás felett az összefogás.

Ehhez kívánok mindnyájunknak elég bölcsességet, erőt, és varázserőt! Éljen a magyar szabadság, éljen a haza!